

Republika e Kosovës - Republika Kosova - Republic of Kosovo

AUTORITETI RREGULLATOR PËR SHËRBIMET E UJIT
REGULATORNI AUTORITET ZA USLUGE VODE
WATER SERVICES REGULATORY AUTHORITY

Monitorimi i Investimeve Kapitale, Financuar nga Tarifa e Shërbimit, në KRU “Mitrovicë” për vitin 2023

Verifikimi i përmbushjes së caktit të investimeve kapitale të përcaktuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, për vitin 2023

Verifikimi i listës së investimeve kapitale të përcaktuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, për vitin 2023

Përmbajtja

1. Hyrje	3
2. Rëndësia e monitorimit të investimeve kapitale.....	4
3. Metodologjia e punës për monitorimin e investimeve kapitale	5
4. Takimet në KRU për monitorimin e realizimit të listës së investimeve kapitale	5
5. Investimet e aprovuara për KRU Mitrovica.....	6
6. Investimet e realizuara nga KRU-të sipas procesit të auditimit të të dhënave	6
7. Monitorimi i listës së investimeve kapitale.....	9
8. Konkluzione.....	12
9. Rekomandime	12

---

1. Hyrje

Investimet kapitale në industrinë e shërbimeve të ujësjellësit dhe të ujërave të ndotura janë thelbësore për të siguruar qëndrueshmërinë, cilësinë dhe furnizimin e qëndrueshëm të ujit për popullatën. Këto investime përfshijnë ndërtimin dhe përmirësimin e infrastrukturës së ujit, por jo të kufizuara vetëm tek ato, si p.sh.:

1. **Ndërtimi dhe mirëmbajtja e rrjetit të shpërndarjes së ujit:** Kjo përfshin zëvendësimin e gypave të vjetra dhe instalimin e gypave të reja për të përmirësuar efikasitetin e shpërndarjes së ujit dhe për të reduktuar humbjet e ujit.
2. **Përmirësimi i impianteve të trajtimit të ujit:** Investimet në teknologji të reja për trajtimin e ujit ndihmojnë në përmirësimin e cilësisë së ujit të pijshëm dhe në përputhjen me standardet shëndetësore.
3. **Ndërtimi i rezervuarëve dhe stacioneve të pompimit:** Këto janë të nevojshme për të garantuar furnizimin e vazhdueshëm me ujë në periudhat e thatësirës dhe për të menaxhuar presionin e ujit në sistem.
4. **Automatizimi dhe monitorimi i rrjetit të ujit:** Implementimi i sistemeve të menaxhimit të inteligjencës për monitorimin dhe kontrollin e rrjetit në kohë reale mund të ndihmojë në identifikimin e problemeve dhe ndërhyrjeve të shpejta për të minimizuar ndërprerjet në furnizim.
5. **Ndërtimi dhe mirëmbajtja e rrjetit të kanalizimit:** është një investim kapital i rëndësishëm në infrastrukturën e shërbimeve të ujit dhe ka një ndikim të madh në cilësinë e jetesës, shëndetin publik dhe qëndrueshmërinë mjedisore, si dhe ndikojnë në parandalimin e përmytjeve urbane.
6. **Rritja e kapaciteteve të trajtimit të ujërave të ndotura:** Kjo përfshin ndërtimin e impianteve të reja ose zgjerimin e impianteve ekzistuese për trajtimin e ujërave të ndotura, duke reduktuar ndotjen dhe përmirësuar cilësinë e ujërave natyrore.

Investimet kapitale në këtë sektor kanë disa përfitime kryesore:

- **Përmirësimi i cilësisë së jetës:** Sigurimi i furnizimit të qëndrueshëm dhe të sigurt me ujë të pijshëm përmirëson shëndetin dhe mirëqenien e popullatës.
- **Rritja e qëndrueshmërisë mjedisore:** Përmirësimet në trajtimin e ujërave të ndotura dhe menaxhimin e burimeve të ujit ndihmojnë në mbrojtjen e ekosistemeve natyrore.
- **Zhvillimi ekonomik:** Një infrastrukturë e fortë e ujësjellësit është kritike për mbështetjen e zhvillimit industrial, duke kontribuar në rritjen ekonomike të vendit.
- **Reduktimi i kostove afatgjata:** Investimet në teknologji dhe infrastruktura moderne ndihmojnë në uljen e kostove operative dhe të mirëmbajtjes në afatgjatë.

Këto investime kërkojnë planifikim të kujdesshëm, financim të qëndrueshëm dhe mbështetje të fortë politike dhe shoqërore për të arritur qëllimet e dëshiruara, e cila paralelisht kërkon bashkërendim dhe koordinim të aktiviteteve të gjithë palët e interesit në Kosovë.

---

2. Rëndësia e monitorimit të investimeve kapitale

Monitorimi i investimeve kapitale në industrinë e shërbimeve të ujësjellësit është një komponent kyç për të siguruar suksesin e projekteve, duke garantuar cilësi, efikasitet dhe transparencë. Ky proces jo vetëm që ndihmon në realizimin e projekteve brenda buxhetit dhe afateve kohore, por gjithashtu kontribuon në përmirësimin e qëndrueshmërisë dhe zhvillimit afatgjatë të infrastrukturës së ujësjellësit.

Raportimi i rregullt mbi realizimin e investimeve kapitale siguron që të gjitha palët e interesit të informohen në mënyrë të rregullt për progresin dhe e projektit, dhe në këtë aspekt ARRU angazhohet seriozisht që raportimi dhe realizimi i investimeve kapitale të jetë një proces i vazhdueshëm dhe transparent.

Monitorimi i vazhdueshëm krijon një mjedis të përgjegjshëm, ku të gjithë aktorët, përfshirë kontraktorët dhe menaxherët e projektit mbajnë përgjegjësi për detyrat e tyre.

Monitorimit të investimeve kapitale i kanë paraprirë dy aktivitete të nivelit qendror, e cila është kusht pastaj për gjithë sektorin që investimet kapitale të planifikohen mirë dhe monitorimi i tyre të jetë konsistent.

Këto aktivitete janë:

- Shkresa nga Kuvendi i Kosovës, datë 3.08.2022, ku i bën thirrje të gjitha palëve të interesit në Kosovë që:
  - të sigurohet se të gjitha investimet e bëra ndër vite kanë dhënë rezultate konkrete në eliminimin e humbjeve të ujit.
  - Të realizohet auditim specifik i performancës nga ZKA (Zyra Kombëtare e Auditimit) duke pasur në fokus fushën e investimeve kapitale.
  - Të analizohet monitorimi i planit të investimeve kapitale, duke përfshirë edhe planin e veprimtimit,
  - Etj.
- Raporti i Auditimit të Performancës nga ZKA “Ndikimi i investimeve kapitale në zvogëlimin e humbjeve të ujit dhe zgjerimin e shërbimeve tek qytetarët nga KRU-të”, i cili ndër të tjera ka dhënë rekomandimet:
  - ARRU duhet të sigurohet se përmes monitorimit po realizohen projektet e investimeve kapitale me kohë,
  - KRU-të duhet të hartojnë Planin e Menaxhimit të Aseteve dhe Planin e Investimeve Afatgjata në mënyrë që të ketë një planifikim të duhur të projekteve kapitale,
  - KRU-të duhet të sigurojnë se investimet kapitale të planifikuara në Planin e Biznesit duhet të jenë të harmonizuara me Biznes Planin Rregullator,
  - Etj.

3. Metodologjia e punës për monitorimin e investimeve kapitale

Pikë referuese e analizës së krahasimit të të dhënave të investimeve kapitale për vitin 2023 do të jetë aplikacioni tarifor i KRU-së, dorëzuar në vitin 2021 për vitet e procesit tarifor 2022-2024.

Të dhënat e realizuara do të merren nga Raportet e Auditimit / Verifikimit të të dhënave të raportuara të KRU-së, ku merren për bazë kategoritë e investimeve kapitale sipas Udhëzimeve të Kontabilitetit Rregullator.

Lista e projekteve të aprovuara nga ARRU gjatë procesit tarifor krahasohet me listën e projekteve të realizuara nga KRU-ja për vitin referues.

Pra, metodologjia e punës analizon të dhënat e investimeve kapitale:

- Verifikimi i përmbushjes së caktimit të investimeve kapitale të përcaktuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, për vitin 2023, dhe
- Verifikimi i listës së investimeve kapitale, projekt pas projekti, të përcaktuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, për vitin 2023

4. Takimet në KRU për monitorimin e realizimit të listës së investimeve kapitale

Për t'u ndërmarr ky aktivitet, Departamenti i Tarifave në kuadër të ARRU-së ka zhvilluar takim në KRU për të diskutuar listën e projekteve të aprovuara me procesin tarifor dhe nivelin e zbatimit të projekteve për vitin 2023.

Me qëllim të monitorimit të investimeve kapitale të aprovuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, ARRU, komform mandatit ligjor, ka realizuar takime në të gjitha KRU-të, për të vlerësuar nivelin e zbatimit të projekteve për vitin 2023.

Takimet janë realizuar ndaras me secilën KRU, përkatësisht takimet janë mbajtur me zyrtarë të Departamentit Teknik dhe të Departamentit të Financave të KRU-ve, për të diskutuar listën e projekteve të aprovuara me procesin tarifor dhe nivelin e zbatimit të projekteve për vitin 2023.

Monitorimi i zbatimit të investimeve kapitale nga Departamenti i Tarifave të ARRU është e ndërlidhur edhe me auditimin e të dhënave që ka bërë paraprakisht Departamenti i Performancës. Si vlera të besueshme të investimeve të realizuara janë marrë të dhënat nga procesi i auditimit të të dhënave, të shpërndara sipas kategorive të Udhëzuesit të Kontabilitetit Rregullator.

Më datë 30.08.2024, është mbajtur takimi në zyrat e KRU, ku të pranishëm nga ana e ARRU-së, ishin:

Refik Ramaj	Drejtor i Departamentit të Tarifave
Vehbi Duraku	Analist për asete dhe investime kapitale
Hysni Feka	Analist për tarifa dhe zyrtar certifikues

Nga KRU në këtë takim ishin:

Emine Peci	Ushtrues detyre i Kryeshefit Ekzekutiv
Abdullah Hyseni	Menaxher i shërbimeve me konsumatorë
Fehmi Braha	Ushtrues detyre i Zyrtarit Kryesor Financiar

Ky raport merr për bazë të dhënat e realizuara nga KRU për vitin 2023 në bazë të shënimeve të marra gjatë procesit të auditimit të të dhënave si dhe krahason të dhënat e projekteve të investimeve kapitale, sipas BPRR, duke vlerësuar statusin e realizimit të tyre në bazë të të dhënave të marra gjatë takimit dhe dokumenteve përcjellëse të dërguara nga KRU-të përmes e-mailit.

5. Investimet e aprovuara

Procesi tarifor (2022-2024), bartës i të cilit është ARRU, ka një komponentë tejet të rëndësishme që janë investimet kapitale që KRU-të planifikojnë t'i realizojnë gjatë periudhës tre vjeçare. Lista e investimeve kapitale pastaj shpërndahet në kategori të caktuara sipas 'Udhëzuesit të Kontabilitetit Rregullator' dhe si e tillë ka ndikim të drejtpërdrejtë në lartësinë e tarifës, rrjedhimisht edhe në të ardhurat e KRU.

ARRU ka pranuar Listën e Investimeve Kapitale të realizuara nga KRU. Duke qenë se Plani i Menaxhimit të Aseteve nuk ishte i finalizuar ende nga KRU, për të arsyetuar këtë listë të investimeve të vitit 2023, KRU sipas udhëzimeve të ARRU, për secilin projekt të propozuar ka përgatitur një arsyetim, pjesën përshkruese si dhe para masën dhe para llogarinë për projektet e listuara.

Pas pranimit të aplikacionit tarifor, ARRU mbështetur në parimet bazë për përbalueshmërinë e faturës nga ana e konsumatorit dhe për të ruajtur nivelin e shërbimit të KRU-së, ka bërë ndërhyrje në vlerat e projekteve të investimeve kapitale prej burimeve vetjake. Këto ndërhyrje në tekstin e më poshtëm përkufizohen me shprehjen "Rregullimet nga ARRU". Në disa raste janë shtuar vlera të investimeve kurse në raste tjera janë zbritur vlera të investimeve.

Këto rregullime u janë dërguar KRU-së të cilës u është kërkuar që të dërgojnë e listën e azhurnuar komfor ndërhyrjeve nga ARRU. Listën e azhurnuar KRU-ja nuk e ka dërguar në ARRU, e cila gjë e ka vështirësuar analizën e realizimit të investimeve sipas projekteve.

6. Investimet e realizuara nga KRU-të sipas procesit të auditimit të të dhënave

Ekipi i ARRU-së për auditimin e të dhënave, pas takimit të mbajtur në KRU, ka marrë të dhënat e realizuara të investimeve kapitale nga moduli i kontabilitetit. Ato investime të cilat kanë qenë të regjistruara në modul të kontabilitetit, të cilat, njëherësh, plotësojnë kriteret për t'u regjistruar në kontabilitet, janë njohur nga ARRU si investime të realizuara për periudhën përkatëse, në këtë rast për vitin 2023.

Për nevoja të krahasimit, në tabelën vijuese do të paraqiten shumat e investimeve kapitale, të ndara sipas kategorive, ku do të jenë investimet e aprovuara nga ARRU dhe pastaj shumat e realizuara nga KRU. Realizimi i investimeve të planifikuara është bërë ndaras për investimet e financuara nga KRU dhe ndaras për investimet e financuara nga grantet (Donacionet).

Tabela 1. Investimet në shërbimet e ujësjellësit

Kategoria e investimeve kapitale			Vlera e planifikuar		Vlera e realizuar	
			Financuar nga KRU	Grantet	Financuar nga KRU	Grantet
Resurse dhe trajtim	Infrastrukturë	Përtëritje			0.0	0.0
		Rritje			0.0	0.0
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje			1,046.0	0.0
		Rritje			35,710.0	0.0
Distribuem	Infrastrukturë	Përtëritje	200,000.0		0.0	0.0
		Rritje			0.0	1,873,717.0
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje	190,000.0		0.0	42,404.0
		Rritje			0.0	0.0
Aktivitet Biznesor	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje			745.0	0.0
		Rritje			41,646.0	0.0
Totali			390,000.0	0.0	79,147.0	1,916,121.0

Tabela 2. Investimet në shërbimet e ujërave të ndotura

Kategoria e investimeve kapitale			Vlera e planifikuar		Vlera e realizuar	
			Financuar nga KRU	Grante	Financuar nga KRU	Grante
Grumbullim	Infrastrukturë	Përtëritje	150,000.0		0.0	0.0
		Rritje			0.0	0.0
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje			0.0	0.0
		Rritje			0.0	0.0
Trajtim ujërave ndotura	Infrastrukturë	Përtëritje			0.0	0.0
		Rritje			0.0	0.0
	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje			0.0	0.0
		Rritje			0.0	0.0
Trajtim i Llumit	Infrastrukturë	Mirëmbajtje			0.0	0.0
		Rritje			0.0	0.0
	Jo infrastrukturë	Përtëritje			0.0	0.0
		Rritje			0.0	0.0
Aktivitet Biznesor	Jo infrastrukturë	Mirëmbajtje			83.0	0.0
		Rritje			4,627.0	0.0
Totali			150,000.0	0.0	4,710.0	0.0

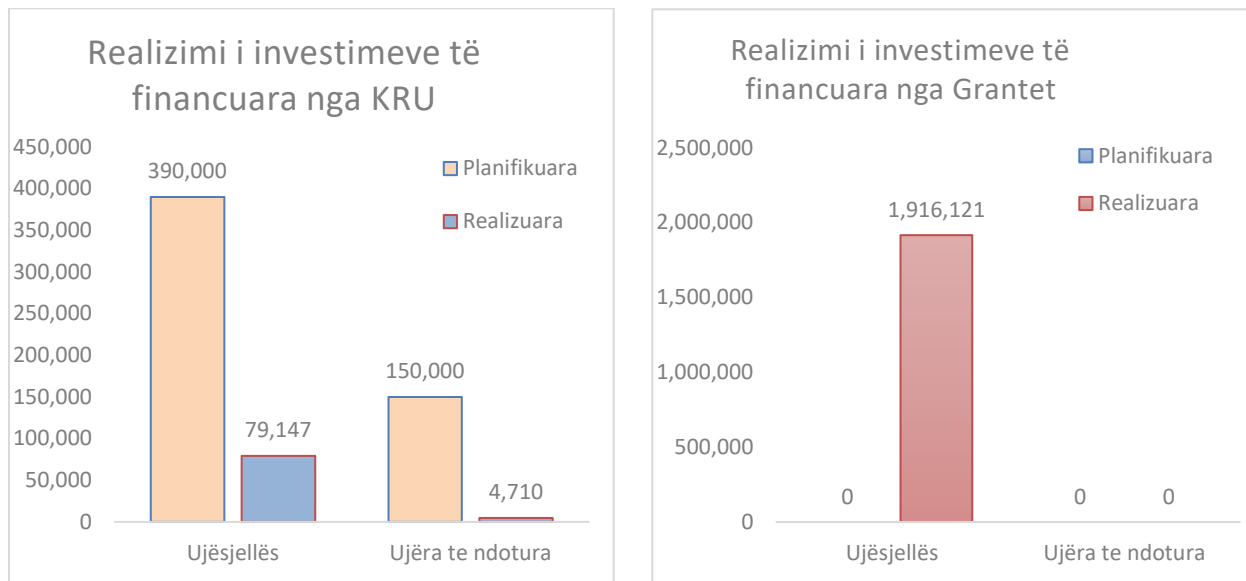
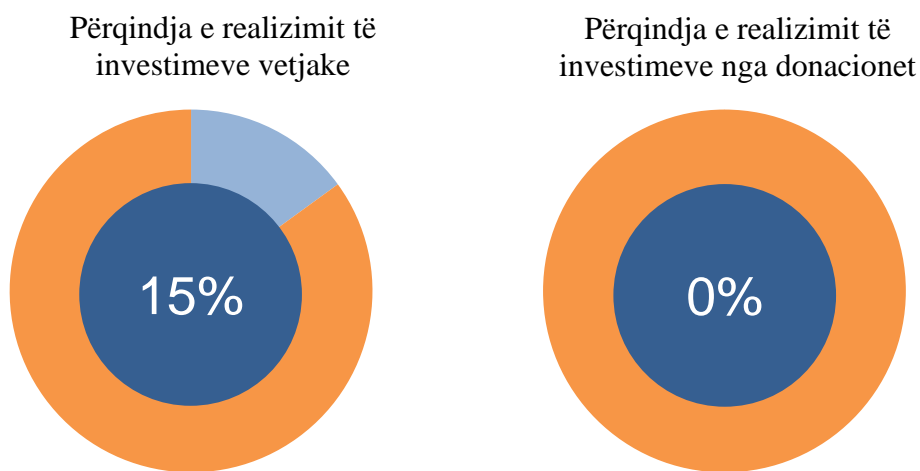

Figura 1. Grafiku i krahasimit të realizimit të investimeve të financuara nga KRU dhe nga Grantet

---

Prej burimeve të financimit nga KRU, në total KRU-ja ka planifikuar 540,000.00 € prej të cilave ka realizuar 83,857.00 €, apo shprehur në përqindje, 15 % të investimeve.

Prej burimeve të financimit nga grantet, KRU ka planifikuar 0.00 € prej të cilave ka realizuar 1,916,121.00€, e cila është përqindje është 0.00 %.

Meqë investimet e realizuara nga tarifa janë synim i monitorimit të ARRU-së, monitorimi i investimeve në këtë proces nuk ka marrë për bazë projektet një nga një nga grantet.

7. Monitorimi i listës së investimeve kapitale

Monitorimi i Listës së Investimeve Kapitale konsiston në verifikimin e projekteve të dorëzuara nga KRU sipas Listës, e cila si e tillë, përveç emrit të projektit ka edhe dokumentin mbështetës me përshkrim, arsyetim, para masë dhe para llogari të projektit të caktuar.

Ekipi nga ARRU ka diskutuar dhe vlerësuar implementimin e projekteve sipas Listës së investimeve me përfaqësuesit e KRU, prej nga ka marrë informacione rreth statusit aktual për secilin projekt.

Në tabelën 3 është paraqitur ndaras lista e projekteve për shërbimeve të ujit nga ato për shërbimet e ujërave të ndotura. Në kolonën e fundit janë komentet e ARRU-se, të marra gjatë takimit, mbi gjendjen në të cilën ndodhet secili projekt.

SHTOJCË. LISTA E PROJEKTEVE TË INVESTIMEVE KAPITALE DHE STATUSI I REALIZIMIT TË TYRE

Tabela 1. Statusi i projekteve në shërbimet e ujësjellësit të financuara nga KRU

Nr	Projektet Sipas kategorive	Aprovuara nga ARRU	Realizuara nga KRU	Statusi i projektit
A Përtëritja e infrastrukturës				
1	Ndërrimi i rrjetit të ujësjellësit në rrugën 2 maji - Vushtrri	85,000		Në mungesë të mjeteve financiare nuk është realizuar ky projekt.
2	Rregullimet nga ARRU	115,000		Në mungesë të mjeteve financiare nuk është realizuar ky projekt.
3				
B Rritja e infrastrukturës				
1				
2				
3				
C Mirëmbajtja e jo-infrastrukturës				
1	Rregullimet nga ARRU	190,000		KRU-ja ka bërë investime nga burimet vetja në mirëmbajtjen e sistemit të klorinimit në vlerë prej rreth 36,000 EUR, kurse pjesën tjetër nuk ka arritur t'a realizojë për shkak të mungesës së mjeteve financiare.
2				
3				
4				
D Rritja e jo-infrastrukturës				
1				
2				
3				
E Aktivitete biznesore				
1				
2				
3				

Tabela 2 Statusi i projekteve në shërbimet e ujërave të ndotura të financuara nga KRU

Nr	Projektet Sipas kategorive	Aprovuara nga ARRU	Realizuara nga KRU	Statusi i projektit
A	Përtëritja e infrastrukturës			
1	Rregullimet nga ARRU	150,000		Në mungesë të mjeteve financiare nuk është realizuar ky projekt.
2				
3				
4				
5				
B	Rritja e infrastrukturës			
1				
2				
3				
C	Mirëmbajtja e jo-infrastrukturës			
1				
2				
3				
D	Rritja e jo-infrastrukturës			
1				
2				
3				
E	Aktivite biznese			
1				
2				
3				
4				

---

8. Konkluzione

1. Ngecë përmbushja e caktimit të investimeve kapitale, të përcaktuara gjatë procesit tarifor 2022-2024, për vitin 2023,
2. Prej burimeve të financimit nga KRU, në total KRU-ja ka planifikuar 540,000.00 € prej të cilave ka realizuar 83,857.00 €, apo shprehur në përqindje, 15 % të investimeve.
3. Prej burimeve të financimit nga grantet, KRU ka planifikuar 0.00 € prej të cilave ka realizuar 1,916,121.00€,
4. Ofruesi i shërbimeve nuk arriti që ta sjellë në ARRU azhurnimin e 'Listës së investimeve kapitale nga burimet vetjake të financimit', pas ndërhyrjeve rregulluese nga Departamenti i Tarifave,
5. Mos realizimi i investimeve kapitale ishte ndikuar nga vonesat në procedurat e prokurimit, kërkesave nga donatorët për ndërhyrje emergjente, problemet financiare, nga keq menaxhimi etj.
6. Ngecë mbështetja e plotë në Planin e Menaxhimit të Aseteve(PMA), duke rezultuar me planifikim jo të mirë sipas prioriteteve të projekteve të investimeve kapitale, njëherësh, edhe arsyetimi i projekteve ka pasur mangësi.
7. Ofruesi i shërbimeve ngecë që ta ketë bërë Planifikim të Investimeve Afatgjata(PIA). Po ashtu edhe kjo e ka kufizuar burimin për një plan të mirë biznesi.
8. Ofruesi i shërbimeve ka ngecur që të sjellë Plan Biznesi të njëjtë në ARRU, sikurse në NPMNP.
9. ARRU, në këtë raport, nuk e ka përfshirë indeksimin me normën e inflacionit si dhe nuk i ka kalkuluar investimet në vijim, duke pasqyruar kështu, më pak investime nga tarifa.
10. Vërehet një përmirësim domethënës në raport me vitet e kaluara.
11. Për gjithë këto mangësi, ARRU ka shprehur shqetësimin e vet tek menaxhmenti i KRU-së, Bordi dhe aksionari dhe se pret reflektimin e tyre.

• Rekomandime

1. Ofruesi i shërbimeve duhet që ta njëjtësoj Planin e Biznesit të ARRU-së me atë të NPMNP-së

-
2. Ofruesi i shërbimeve duhet ta sjellë në ARRU 'Listën e azhurnuar të Investimeve kapitale', pas ndërhyrjeve rregullatorë.
  3. Ofruesi i shërbimeve duhet që ta përmirësojë cilësinë e Plan Biznesit, duke u mbështetur në Planin e Menaxhimit të Aseteve dhe PIA;
  4. Investimet e pa realizuara kapitale, gjatë viteve vijuese, në procesin e ardhshëm tarifor 2026-2028, ARRU do të ndërmerr veprime rregulluese sipas Rregullores Nr.12/2020 për Përcaktimin e Tarifave për Shërbimet e Ujit në Kosovë.
  5. Rekomandojmë që KRU të jetë e vëmendshme që për shkaqe të procedurave të prokurimit, problemeve financiare, ndërrimeve të fundit të menaxhmentit, që të angazhohet, që këto të mos ndikojnë në mos realizimin e investimeve kapitale.
  6. Rekomandohet KRU-ja që të angazhohet më shumë në azhurnimin e Planit të Menaxhimit të Aseteve, i cili pasqyron gjendjen reale të asetëve të kompanisë.
  7. Rekomandohet KRU-ja që të ketë koordinim më të mirë me Komunën dhe Donatorët e tjerë në mënyrë që planifikimet të bëhen me kohë dhe sipas prioriteteve dhe të përfshihen saktë në aplikacionin tarifor.
  8. Rekomandojmë KRU-në, që të bëjë planifikim të saktë sipas nevojave prioritare, që shpijnë kah efienca më e mirë dhe zvogëlimi i humbjeve të ujit
  9. Rekomandohet që ofruesi i shërbimeve, që të jetë i vëmendshëm në investimet në përtëritjen e infrastrukturës për shërbimet e ujit, kompania t'i realizojë sipas planifikimeve. Kjo kategori e investimeve, për ARRU, ka shumë rëndësi në nivelin e shërbimit, njëherësh ka ndikim direkt edhe në tarifa. Praktika e deritanishme nuk do të tolerohet nga Autoriteti.
  10. Rekomandojmë ofruesin e shërbimeve që ta hartoj 'Planin e Investimeve Afatgjata', sa më parë që është e mundur.
  11. Rekomandohet ofruesi i shërbimeve që, të mos bëjë asnjë ndryshim të projekteve nga BPRR, pa aprovimin e Autoritetit.
  12. Rekomandohet kompania që t'i evitojë këto mangësi, në të kundërtën, Autoriteti do t'i ndërmerr veprimet, që kanë kundërvlerë të impaktit në tarifa, nivelin e shërbimeve, etj.

*Ky raport u punua nga:
Departamenti i Tarifave të ARRU*